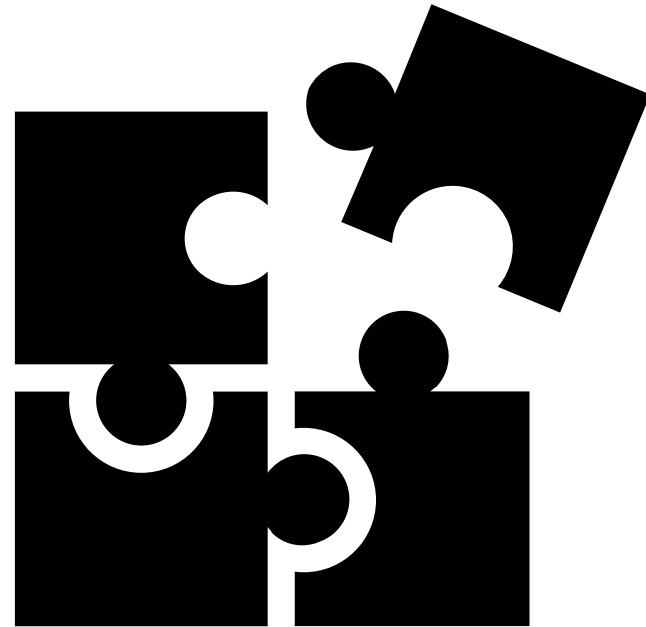

Nya hållbarhetskriterier för *gasformiga* biobränslen

Informationsmöte med Energigas Sverige
2021-08-31

Många pusselbitar för att genomföra hållbarhetskriterierna i det omarbetade förnybartdirektivet i svensk lagstiftning

- Hållbarhetslag
 - Trädde i kraft 1 juli
- Hållbarhetsförordning
 - Trädde i kraft 1 juli
- Hållbarhetsföreskrifter
 - Trädde i kraft 17 augusti
- Vägledning
 - Kortversion publicerades i juli 2021
 - Fullständig version publiceras under hösten 2021

Bioenergi ska vara hållbar

Bioenergi måste vara hållbar för att

- Tillgodoräknas i medlemsstaternas måluppfyllelse
- Tillgodoräknas i elcertifikatssystem, kvotplikter/reduktionsplikter OSV
- Berättiga till skattebefrielser eller andra stöd

Tidigare gällde detta bara flytande bioenergi, men nu utvidgas kravet till fasta och gasformiga biobränslen.

EU och Sverige skär bioenergi på olika ledder

Direktivet skiljer mellan

- biodrivmedel och flytande biobränslen, dvs bioenergi i **flytande** form för användning i respektive utanför transportsektorn, och
- biomassabränslen, dvs **gasformiga och fasta** biobränslen för olika användningsområde.

Sveriges nya hållbarhetslag skiljer i stället mellan

- biodrivmedel, dvs bioenergi som används för **motordrift** oavsett format, och
- biobränslen, dvs bioenergi för **andra användningsområden** oavsett format, t.ex. produktion av el, värme, kyla och/eller bränslen

Hållbarhetskraven omfattar olika kategorier

3 kap. 1 § Hållbarhetslagen

- 1. skattskyldiga för biodrivmedel,**
2. yrkesmässiga användare av flytande biobränsle,
3. yrkesmässiga användare av fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt, samt
- 4. yrkesmässiga användare av gasformigt biobränsle i en anläggning för produktion av el, värme, kyla eller bränslen med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt.**

Hållbarhetsbesked ska också kunna sökas frivilligt, t ex om det krävs i annan lagstiftning (som ETS) eller för bränsleleverantörer som vill visa att deras del av kedjan är hållbar och så att anläggningsägaren bara behöver visa sin del.

Förklaring av anläggning & installerad tillförd effekt

- **Anläggning**

En produktionsanläggning inom samma avgränsade område, alt inom flera angränsande intilliggande områden/fastigheter, t.ex. en/flera inhägnad(er). Innefattar även verksamheter som från biobränslen producerar el, värme, kyla för internt bruk.

- **Installerad tillförd effekt för gasformiga biobränslen (minst 2 MW)**

Summa av enheter som använder gasformiga inom en anläggning. Sammanräkning av enheter inom en anläggning som används för att producera el, värme, kyla eller bränslen och är i drift mer än 500 timmar per år (medelvärde av driftstimmar under de tre senaste åren) och dessa enheters installerade maxeffekt baserad på bränsleeffekt (lägre värmevärde).

För produktion av gasformigt biobränsle - årlig produktionskapaciteten i MWh dividerat med 8 760 timmar.

Två dimensioner av hållbarhet

1. Markkriterier

Syftar främst till att förhindra att odling för energiändamål expanderar in på marker med höga kollager eller höga naturvärden. Nya krav för skogsbiomassa syftar även till att förhindra skogsbruksmetoder som äventyrar skogens roll som kolsänka.

2. Krav på växthusgasminskning

Syftar till att säkerställa klimateffektiva produktionskedja hela vägen från odling fram till och med användningen av bränslet/drivmedlet.

Markkriterierna omfattar biomassa direkt från jord och skog

- Biomassa från jordbruks- respektive skogsmark samt restprodukter från primärproduktion (jordbruk, skogsbruk, vattenbruk och fiske) ska uppfylla markkriterierna.
- Restprodukter och avfall som uppstår i senare led behöver inte uppfylla markkriterierna.
- Markkriterierna har hittills främst syftat till att undvika direkt ändrad markanvändning där odling för energiändamål ianspråkar marker med höga kollager eller höga naturvärden.

Nya markkriterier

- För skogsbiomassa krävs att den kommer från områden där det finns lagstiftning eller andra förvaltningssystem som säkerställer att avverkningarna går lagenligt och hänsynsfullt till samt att skogens kollager bibehålls på lång sikt. Detta kan antingen visas genom att landet i fråga har lagar, regler och kontroller som håller måttet (alt. A) eller genom att visa att det finns motsvarande system på plats för området som råvaran kommer från (alt. B).
- Kommissionen skulle senast 31 januari anta genomförandeakter med vägledning om hur man kan visa att kriterierna ovan är uppfyllda men ännu finns bara ett utkast.
- **För avfall och restprodukter från jordbruksmark krävs att aktörerna eller nationella myndigheter har övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.**

Krav på växthusgasminskning för gasformiga biobränslen

- **Biodrivmedel:** *Sedan tidigare finns krav på att biodrivmedel (inkl biogas) sett över produktionskedjan (till och med användningen) ska minska utsläppen jämfört med fossila motsvarigheter med en viss andel.*
 - minst 50 % om biodrivmedlet har producerats i en anläggning som tagits i drift senast den 5 oktober 2015,
 - minst 60 % om biodrivmedlet har producerats i en anläggning som tagits i drift efter den 5 oktober 2015,
 - minst 65 %, om biodrivmedlet har producerats i en anläggning som tagits i drift efter den 31 december 2020
- **Biobränsle** (för produktion av el, värme, kyla)
 - minst 70 %, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter 31 december 2020,
 - minst 80 %, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter 31 december 2025

Förklaring av anläggnings idriftsättningsdatum

- Från det datum då det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen alternativt el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen

Vad innebär rapporteringskyldigheten?

- Rapporteringskyldig är den som är skyldig att uppfylla hållbarhetskriterier (= inneha hållbarhetsbesked). Det är inte samma sak som att man är skyldig att lämna uppgifter, vilket vi kallar rapportera
- Rapporteringskyldigheten gäller per organisationsnummer. Flera anläggningar under samma organisationsnummer kan alltså ha ett hållbarhetsbesked, ett kontrollsystem och en rapportering.

Huvudsakliga förändringar i föreskrifterna

- Kontrollsystem (inkl massbalanssystem)
- Rapportering
- Miljöinformation till konsumenter
- Växthusgasberäkning för nya produktionskedjor

Kontrollsystem

- Olika sätt att visa att markkriterierna uppfylls:
 1. Bara köpa bränslen från leverantörer med hållbarhetsbesked
 2. Ha ett kontrollsystem som visar att
 - a) Bränslena bara är sådana som inte omfattas av markkriterierna
 - b) Bränslena uppfyller markkriterierna
- Den som frivilligt ansöker om hållbarhetsbesked får välja om bara markkriterier eller också växthusgasutsläpp ska omfattas.
- För den som är certifierad enligt ett system som är godkänt av kommissionen och som omfattar alla tillämpliga hållbarhetskriterier utgör certifieringsbeviset kontrollsystemet.

Massbalanssystem

- Nya bestämmelser om omräkningsfaktorer vid bearbetning av råvarupartier (t ex x ton gödsel ger y ton biogas).
- Vissa förändringar i systemgränsen för massbalansen:
 - Huvudregeln är att massbalansen ska uppfyllas inom en anläggning eller annan plats med tydlig gräns.
 - En plats kan dock också vara en infrastruktur eller plats för överföring och distribution (gäller redan i praxis).
 - Liksom tidigare kan samtliga skatteupplag räknas ihop för uppfyllandet av massbalansen.

Rapportering – varför?

- Energimyndigheten behöver uppgifter ("rapportering") av två skäl:
 - Möjliggöra tillsyn
 - Möjliggöra vidare rapportering till EU om Sveriges måluppfyllelse enligt förnybartdirektivet

Rapportering – vem?

- Det kan finnas flera rapporteringskyldiga i produktionskedjan men för att undvika dubbelräkning vill vi bara ha in uppgifter från den sista i kedjan.
- Leverantörer och producenter ska alltså inte rapportera utan bara den som för biodrivmedel över skattepunkt eller använder biobränsle för att göra el, värme och kyla.

Rapportering – vilka gasformiga biobränslen?

- 3 kap. 1 § 1 Hållbarhetslagen: Biogas som biodrivmedel
- 3 kap. 1 § 3–4 Hållbarhetslagen: Uppgifter om samtliga fasta och gasformiga biobränslen som används inom de anläggningar som berörs av 3 kap. 1 § 3–4 hållbarhetslagen, med undantag av biobränslen som används för produktion av bränslen.

Rapportering – hur mycket?

- All rapportering per parti
- Gaser och vätskor som tidigare i kg eller m³
- *Utsläpp, inte utsläppsminskning*
- Idriftsättningsdatum för anläggning

För vår rapportering till EU behöver vi också:

- Produktion av el, värme och kyla i MWh
- Biobränslen för el, värme och kyla som inte är hållbara, i samma enhet som motsvarande hållbara biobränslen enligt ovan

Rapportering – vad?

Några nedslag:

- Kategori (format): biogas, biogasol osv (gas), etanol, HVO osv (flytande), flis, pellets osv (fasta)
- Råvara: Åtminstone utifrån de kategorier (agrobiomassa, skogsbiomassa, olika restprodukter osv) som krävs för att avgöra vilka markkriterier som ev är tillämpliga. För att styrka utsläppsberäkningar kan högre upplösning krävas (jfr produktionskedjor för normalvärden).

Rapportering – när?

- Första rapportering senast 1 april 2023. Första rapportering avser använda mängder från 1 januari 2022-31 december 2022 (t.ex. gasformiga biobränslen för produktion av el, värme, kyla)
- *Aktörer som sedan tidigare innehar hållbarhetsbesked för biodrivmedelsändamål* rapporterar som vanligt, dvs 2021 års mängder senast 1 april 2022. Tidigare rapporteringsskyldiga aktörer rapporterar 2021 års mängder senast 1 april 2022 (t.ex. biogasleverantörer för biodrivmedelsändamål)

Ang. bränslen i lager alt avtalade leveranser

- Biodrivmedel och biobränslen som förvaras i lager eller ingår i avtal som avser leverans före 1 juli 2022 utgör ej hinder för beslut om hållbarhetsbesked.
- Om de uppfyller hållbarhetskriterier enligt äldre hållbarhetsföreskrifter ska dessa mängder rapporteras in som hållbara.

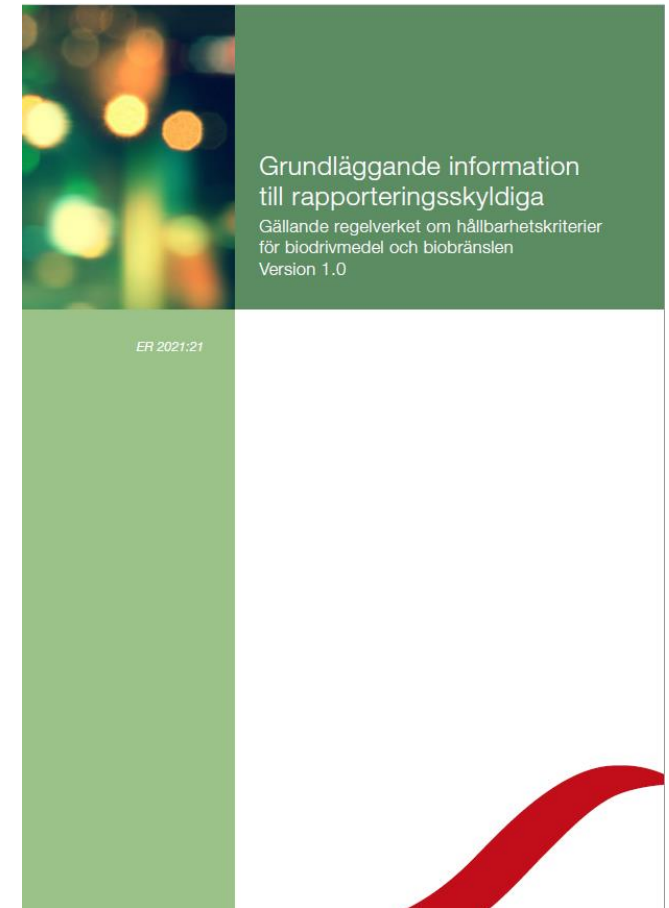
Grundläggande information till rapporteringsskyldiga

Övergripande innehåll

- Bakgrund
- Hållbarhetsbesked/anläggningsbesked
- Kontrollsystem
- Årlig rapportering
- Information till konsumenter
- Markkriterier

Frågor, kommentarer och synpunkter (underlag till vägledning):

hbk@energimyndigheten.se

Informationsseminarium om regelverket

- 16 september kl 13-15
- Mer info på Energimyndighetens hemsida (anmälan krävs)